

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0416U000613

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-03-2016

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Омельчук Оксана Сергіївна

2. Omelchuk Oksana Sergiivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 01-03-2016

Спеціальність за освітою: 8.070801

Місце роботи здобувача: Музей народної архітектури та побуту

Код за ЄДРПОУ: 02219659

Місцезнаходження: м. Львів, вул. Чернеча Гора, 1

Форма власності:

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 26.880.02

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління"

Код за ЄДРПОУ: 19491035

Місцезнаходження: вул. Митрополита Василя Липківського, 35, корп. 2, м. Київ, Київська обл., 03035, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство екології та природних ресурсів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний природознавчий музей НАН України

Код за ЄДРПОУ: 03534452

Місцезнаходження: 79008, Львів - 8, вул. Театральна, 18

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.17

Тема дисертації:

1. Заплавні фітосистеми у структурі річково-долинних коридорів екомережі Закарпаття
2. Floodplain phytosystems in the structure of river-valley corridors of Transcarpathian ecological network

Реферат:

1. Дисертація присвячена дослідженню екологічної структури заплавної рослинності Закарпаття, її динамічних тенденцій та охорони. Складено каталог рослинності за еколого-флористичною класифікацією, що охоплює 14 класів, 24 порядки, 36 союзів, 4 підсоюзи, 102 асоціації. Значним різноманіттям відзначається заплавна рослинність Боржавського та Латорицького екокоридорів, до яких приурочені заплавні дубово-грабові та вербово-тополеві ліси. Вивчена екологічна диференціація заплавних ценозів, їх поширення, забезпеченість охороною та запропоновано режими збереження. З'ясовано ефективність поширення та особливості перенесення на значні віддалі вегетативних діаспор і насіння рослин на прикладі Латорицького та Угольсько-Ужанського річково-долинних екокоридорів. Встановлено вплив меліорації на чисельність інвазійних і рідкісних видів в угрупованні. Здійснено екологічну оцінку заплавних фітосистем, встановлено ступінь їх антропогенної трансформації, та укладено списки раритетних рослин і фітоценозів. Визначено

репрезентативність існуючої природоохоронної мережі району дослідження.

2. The problem of ecological differentiation, anthropogenic transformation and protection of the floodplain phytosystems (flora and vegetation) in the structure of river-valley corridors of Transcarpathian ecological network is devoted in the thesis. The classification structure of the Transcarpathian floodplain vegetation within river-valley ecological corridors consists of 14 vegetation classes, 24 orders, 36 unions and 103 associations. The highest syntaxon diversity level of floodplain vegetation was identified for Borzhavskiy and Latorytskyi ecological corridors, covering all 14 classes of vegetation, which are represented by 77 and 87 associations respectively. The key factors that determine the distribution of vegetation along the river-valley corridors are soil moisture and nitrogen content, between which there is a direct correlation. The soil moisture gradient covers a wide range of variability between parameters of vegetation class Lemnetaea (11,25) and Artemisietea vulgaris (5,65). Analysis of morpho-functional features of floodplain species shows a high intensity of absorption of nutrients from the soil and, consequently, the support for intensive development of riverside communities due to a high soil fertility by annually flood deposited nutrients. The efficiency of distribution plants at considerable distances from flood spills was presented. The maximum effective distance transfer plant diaspores along the river-valley corridors are 16-20 km. However, the impact of hydrochory on the structure of plant communities at the local level is negligible. The characteristic feature of riparian zones is the small percentage of local vegetation species in the deposited seeds (less than 23%). Also, only 1.67% seeds of all, which were deposited in silt, retain the ability to germinate. The river-valley ecological corridors showing statistically significant common patterns of distribution of plant communities, especially with increasing altitude overall floristic diversity and number of rare species in communities are reducing. The flat areas of Borzhavskiy, Latorytskyi and Uholsko-Uzhanskyi ecological corridors (between 99 and 200 m above sea level) represent 78.41% of total floodplain species diversity. The floodplain phytosystems (vegetation and flora) of the Transcarpathia characterized by a high nature conservation value. We found 147 species that are red listed of various ranks, including 41 of them belonging to the Red Data Book of Ukraine (2009). Also we found 64 associations here, listed in "Green Data Book of Ukraine" (2009). Of these, among all corridors most syntaxa are submitted for Borzhavskiy ecological corridor (18 associations) and Tysovetskyi corridor (13). The three new protected areas proposals to improve ecological network were prepared in total area of 466 ha. The highest degree of ecological corridor functional capacity was identified for Borzhavskiy, Latorytskyi and Tysovetskyi corridors based on comprehensive assessment several criteria, like availability of natural boundaries, corridor transformation degree, diversity level for species and communities, availability of space for protection and distribution of species and functional stability.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Проць Богдан Григорович
2. Prots Bohdan Grigorevich

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смоляр Олена Миколаївна
2. Смоляр Олена Миколаївна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лісова Наталія Олегівна
2. Лісова Наталія Олегівна

Кваліфікація: к.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бондар Олександр Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бондар Олександр Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.